

Wat is speelsheid?

Speelsheid zien we als een ontspannen en speelse sfeer binnen het team.

Ekvall (1996) benoemt speelsheid in zijn onderzoek naar creatief klimaat binnen organisaties, als spontaniteit en een relaxte sfeer waar ruimte is voor grapjes en lachen.

Ekvall ziet dat speelsheid en luchtigheid belangrijk zijn om tot creativiteit en nieuwe aanpakken te komen. Martens (2019) stelt zelfs dat spelen een voorwaarde is om te kunnen innoveren. Zonder spelen geen nieuwe ontdekkingen. Martens beschrijft spelen als een vrijwillige activiteit zonder vooropgesteld doel. Het is een belangrijke vorm van leren die start vanuit intrinsieke motivatie en die daarmee vaak leidt tot een diep begrip van een onderwerp. In spel proberen we nieuwe dingen uit en maken we het onszelf opzettelijk moeilijk zodat we uitgedaagd blijven.

Spel geeft ons ruimte om situaties te oefenen zonder direct afgestraft te worden. We laten onszelf in spel op andere manieren zien, we kunnen stoom afblazen en oefenen met het overwinnen van onze onzekerheden en verlegenheid, juist omdat het nergens om gaat. Spel is een middel om de individuen in jouw team op een andere, ontspannen manier te leren kennen.

Het belang van nutteloze dingen doen

Dagdromen, fantaseren, rommelen, spelletjes bedenken en spelen, fröbelen, uitproberen. Het zijn allemaal vormen van spel die bijdragen aan een ontspannen sfeer en positiviteit in het team, oftewel speelsheid. Door nuttige, meer of minder geroutineerde activiteiten af te wisselen met nutteloze activiteiten waarbij je nieuwsgierigheid de boventoon voert, kun je unieke nieuwe combinaties vinden die losstaand nooit tot hetzelfde resultaat hadden geleid.

Voorbeelden

We kunnen allemaal wel een moment voor de geest halen waarop we niet bezig waren met het bedenken van een oplossing voor een probleem maar waarop je het opeens wist. Misschien zat je op de fiets, liep je met je hond in het bos en was je wat aan het dagdromen.

Jonge kinderen experimenteren de hele dag door al spelenderwijs. Als ouder word je er soms gek van maar kijk eens naar de fonkeling in de ogen als de uitvinding aan je wordt geshowd en luister eens naar de gedachtegang en de logica die vaak buiten de gebaande paden en verfrissend is.

Ook teams bouwen ruimte voor speelsheid in door bijvoorbeeld een tafeltennistafel op de werkplek neer te zetten of simpelweg door informele ontmoetingsmomenten te faciliteren waarbij er ruimte is om even 'nutteloos' te mogen zijn en spontane (spel)ideeën de vrije loop te laten. Niet urgent maar dus wel heel belangrijk!

Vragen voor jou en je team

x

Verder lezen

Verwijzen naar andere theoriekaarten

Bronnen (zonder website erbij)

Verder luisteren

In **aflevering ... van podcast**

Teamklimaatpraat hoor je hoe

De link naar deze podcast vind je in de QR-code op de voorzijde.

Lemniscaat Teamklimaat

- Voor onderwijs in beweging -

De harde structuur

Werkzame aanpak

(Plaatje van de
categorie)

QR-code met
link naar
podcast
eigen situatie

Teamklimaatpraat
Samen sterk in onderwijs